

Händelserapportering inom all luftfart

Magnus Hällborn

Haverikoordinator & handläggare

SLha Sektionen för analys

Innehåll

- Vilka regelverk styr händelserapportering inom luftfarten och Transportstyrelsen?
- Vad är syftet med att rapportera in luftfartshändelser?
- Hur ser den övergripande rapporteringsprocessen ut inom all luftfart?
- På vilka sätt kan jag rapportera in luftfartshändelser?
- Hur arbetar Transportstyrelsen med informationen från händelserapporterna?
- Några exempel på olika typer av luftfartshändelser som rapporteras in
- Händelserapportering i kontext av Transportstyrelsens systematiska säkerhetsarbete
- Ny databas och nytt sätt att rapportera luftfartshändelser på gång 2023
- Statistik som tas fram av insamlad data från händelserapporterna

Vilka regelverk styr händelserapportering inom luftfarten och Transportstyrelsen?

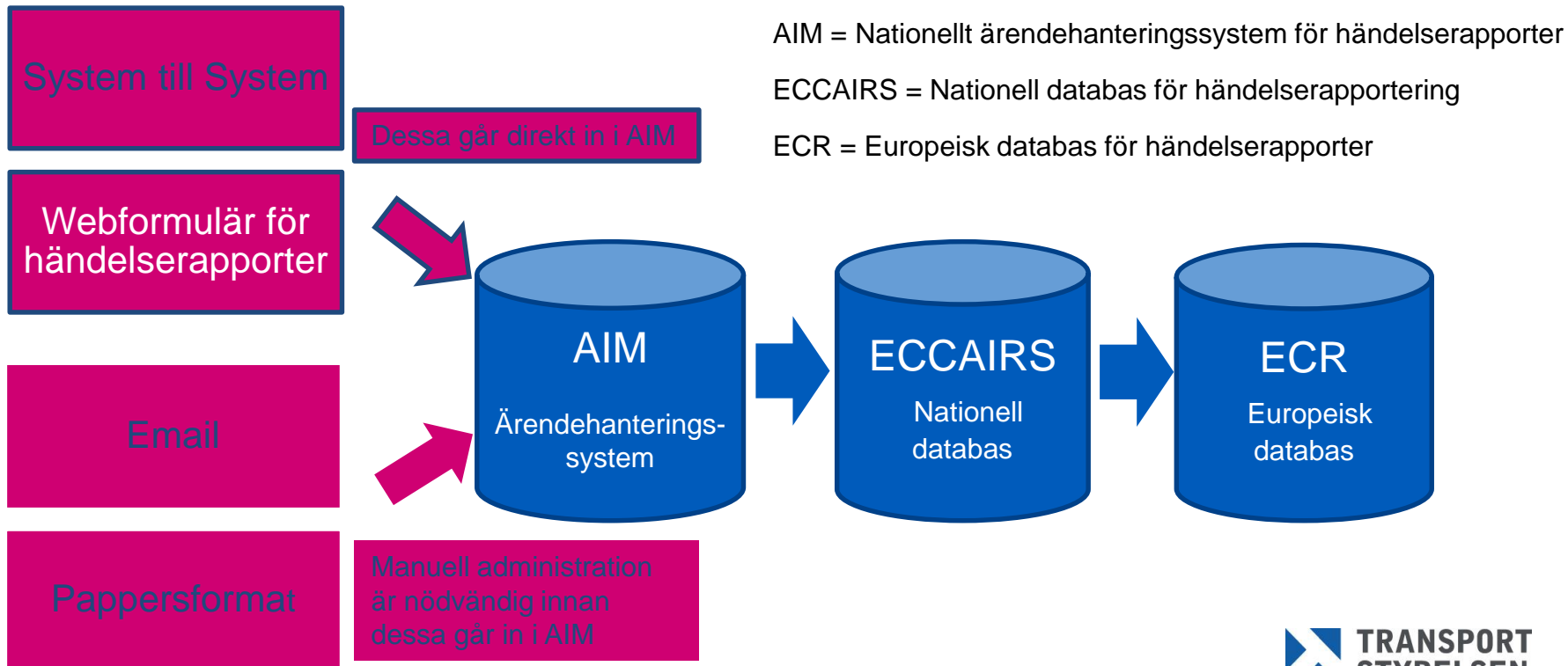
- Kap 10 i luftfartslagen (2010:500)
  - Rapportering av luftfartshändelser m.m.
  - **8 §** I syfte att förbättra flygsäkerheten ska händelser inom luftfart rapporteras till behörig myndighet.
- Kap 10 i luftfartsförordningen (2010:770)
  - **11 §** Transportstyrelsen ska hantera det system som behövs för att samla in, utvärdera, bearbeta, lagra, skydda och sprida information om luftfartshändelser som rapporteras.
- EU-förordning 376/2014 och 996/2010
  - Dessa händelserapporteringsförordningar styr inrapportering av luftfartshändelser och olyckor inom EU.

Vad är syftet med att rapportera luftfartshändelser?

- Det grundläggande syftet med insamling av information kring luftfartshändelser är att förbättra flygsäkerheten.
- För att hitta risker och faror som är svåra att upptäcka vid enskilda luftfartshändelser samlar vi in och analyserar händelserapporter. Vi vill kunna upptäcka mönster och kunna utföra åtgärder för att förbättra flygsäkerheten.
- En grundpelare för Transportstyrelsens och EASA:s systematiska säkerhetsarbete, med koppling till Flygsäkerhetsplanen.
- All insamlad information bidrar till underlag för att årligen kunna publicera en övergripande säkerhetsöversikt.
- Genom att rapportera händelser hjälper du till att förbättra flygsäkerheten.
- Vi på Transportstyrelsen vill poängtera att vi tillämpar ett synsätt som innebär ”no blame” och ”just culture”. D.v.s. vi letar inte efter syndabockar eller enskilda individer i de inrapporterade händelserna utan vi letar efter systemfel. Det synsätt möjliggör mycket god rapporteringsbenägenhet och hög flygsäkerhet som leder fram till en bra säkerhetskultur.

Hur ser den övergripande rapporteringsprocessen ut inom all luftfart?

AIM = Nationellt ärendehanteringssystem för händelserapporter

ECCAIRS = Nationell databas för händelserapportering

ECR = Europeisk databas för händelserapporter

På vilka sätt kan jag rapportera in luftfartshändelser?

- **System till System:** Företag och organisationer kan investera i egna händelserapportsystem som är konfigurerade att skicka rapporter direkt in till myndighetens ärendehanteringssystem AIM.
- **Webbformuläret:** Finns tillgänglig för vem som helst på Transportstyrelsens hemsida under rubriken Olyckor och tillbud, "Rapportera luftfartshändelse". I webbformuläret fyller du i alla obligatoriska fält med den information du har och klickar på knappen "skicka", då går rapporten direkt in till ärendehanteringssystemet AIM. Länk till webbformulär: [Rapportera luftfartshändelse – Transportstyrelsen](#)
- **Email:** Det går också bra att maila in till Transportstyrelsen med bifogade rapporter via email adress: asr@transportstyrelsen.se
- **Brev:** Transportstyrelsen är även ålagd att erbjuda rapporteringsmöjlighet via fysiska post. Dock är det en metod myndigheten minst föredrar då detta ökar administrationen.

Hur arbetar Transportstyrelsen med informationen från händelserapporterna?

- Samlar in bearbetar, analyserar och kvalitetssäkrar händelserapportdata i samverkan med saksektionerna som ansvarar över ANS, AGA samt ASR
- Riskklassificerar händelserapporter sedan januari 2023 enligt metoden ERCS
- Gör veckovisa datauttag som delges saksektionerna för vidare analys
- Gör månadsvis informationsdelning till europeiska databasen ECR
- Vidarebefordrar vissa händelserapporter till medlemsstater för kännedom i enlighet med artikel 9.3

ANS = **A**ir **N**avigation **S**ervices

AGA = **A**erodromes and **G**round **A**ids

ASR = **A**viation **S**afety **R**eport

ERCS = **E**uropean **R**isk **C**lassification **S**cheme

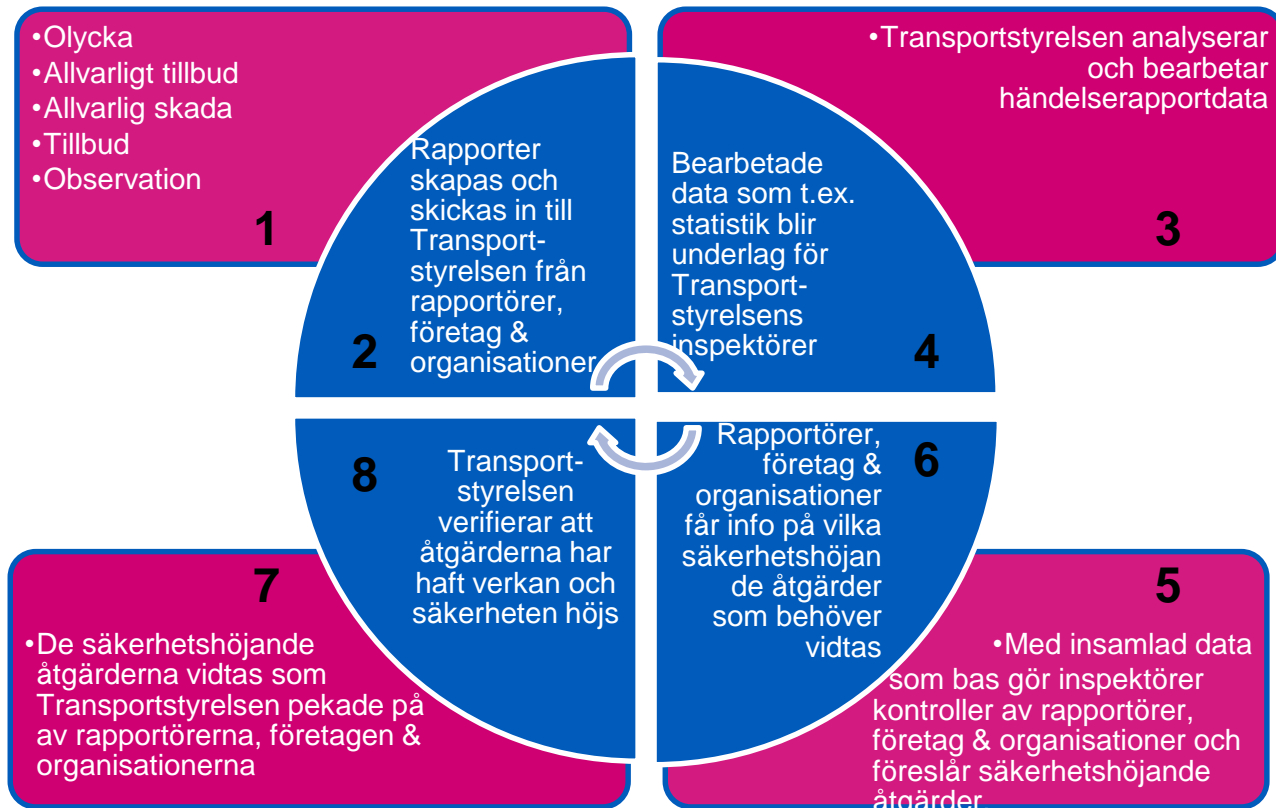
ECR = **E**uropean **C**entral **R**epository

Några exempel på olika typer av luftfartshändelser som rapporteras in

- Ballong steg upp utan klarering i kontrollzon. Dom hade anmält att dom var klara för dagen men ca 30 minuter efter dom anmält att alla landat dök en ballong upp igen, vi fick då avsluta en UAV flygning i kontrollzonen.
- SE-XXX Trodde dom kört på en fågel, vid kontroll av XX/XX hittades en hare.
- FOD i form utav en större bit kartong upptäckt på marken vid Gate X. Bortstädat och slängt i avsedd container av Securitas S.
- VCS på AD2 slutade fungera när operatören ändrade vinkel på den. Tekniker fick byta ut den mot en ny. Den nya fungerade.
- Individ befinner sig på helikopterflygplattan utan att ha meddelat flygservicepersonal under 1 minut och bär inte varselkläder eller varselväst.
- Gjorde propstrike under landning. Det blåste byigt, ungefär 040/12 med byar upp till 21 knop. Vi var konfigurerade med första steget klaff, luftbromsen halvt ute och propellerinställning fullt fram. Eleven satte i huvudställen, misstänker att det kom en byvind, vi lättade igen utan att sätta full gas. Vid nästa sättning slog vi i propeller i asfalten. Noshjulet med kåpa tog skada.

Händelserapportering i kontext av Transportstyrelsens systematiska säkerhetsarbete

Ny databas och nytt sätt att rapportera luftfartshändelser på gång 2023

- Den nuvarande nationella databasen för händelserrapportering kallat ECCAIRS kommer att ersättas av ECCAIRS 2. Detta är planerat att ske hösten 2023.
- ECCAIRS 2 är en molnbaserad digital plattform som erbjuder ett mer standardiserat arbetssätt för alla EASA-medlemsstater genom att rapportörerna och Transportstyrelsen bättre kan efterfölja kraven i EU-förordning 376/2014.
- Detta möjliggör att du som rapportör och organisation kan rapportera in luftfartshändelser direkt i ECCAIRS 2.
- Mer information om ECCAIRS 2 finns publicerad på hemsidan. Separata informationsmöten för ECCAIRS 2 tillhandahålls av Transportstyrelsen. Om du har frågor gällande ECCAIRS 2 kan du skicka dessa till email adress: eccairs2@transportstyrelsen.se

The screenshot displays the ECCAIRS 2 website. At the top, the logo 'ECCAIRS2' is on the left, and navigation links 'REPORT AN OCCURRENCE', 'SAFETY RECOMMENDATIONS', and 'ECCAIRS' are on the right. Below the navigation, there are several content tiles:

- Report an Occurrence:** A large image of a child with a paper airplane. Text: "Report an Occurrence. Help play your part in making flying safer. Report your occurrence to your competent National Aviation Authority here."
- What is ECCAIRS 2?:** A blue tile with text: "ECCAIRS 2 is a digital platform established to assist aviation stakeholders in collecting, sharing, and analyzing their safety aviation information. ECCAIRS stands for the European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems."
- Why reporting is important?:** A dark blue tile with text: "Safety Reporting plays an essential role in accident prevention enabling the identification of appropriate remedial actions through the prompt analysis of safety data."
- ECCAIRS Updates:** A light blue tile with a network diagram.
- Aviation News:** A white tile with a list of news items:
  - Thursday, December 1, 2022 - 12:15: CERN and Airbus partnership on future clean aviation
  - Thursday, December 1, 2022 - 12:14: Centre launches DigiYatra for passengers at 3 airports
  - Thursday, December 1, 2022 - 12:14: B55 twin-engine plane departed Zvartnots en route to Astrakhan before crashing in Jraber village.
  - Thursday, December 1, 2022 - 12:14: Two pilots dead in light aircraft crash in Armenia
  - Thursday, December 1, 2022 - 12:08: Ondas Holdings to Present at Upcoming Investor Conferences
- Safety Recommendations:** A blue tile with text: "Access all published Safety Recommendations"
- Report an ECCAIRS Problem:** A dark blue tile with a network diagram.

Statistik som tas fram av insamlad data från händelserapporterna

Varje år får vi in mellan 20 000 – 25 000 rapporter totalt som kodas in i databasen. Detta genererar mellan 8000-9000 unika rapporter per år.

- Under 2022 var det totalt 21 olyckor med 4 omkomna och 6 allvarligt skadade.

Rapporterna används till:

- Säkerhetsöversikt luftfart
- Uppgifter till Sveriges officiella statistik (SOS)
- Säkerhetsnyckeltal till saksektioner internt på Transportstyrelsen
- Verksamhetskontroller
- Ad-hoc frågor både internt och externt

TACK